

o

Poražavajuća statistika: Raste broj registrovanih pedofila, mnogi slučajevi neprijavljeni zbog straha i sramote

Poražavajuća statistika: Raste broj registrovanih pedofila, mnogi slučajevi neprijavljeni zbog straha i sramote

0

11/10/2017 [Društvo](#), — [Izdvojeno](#), — [Najnovije](#)

Prema podacima Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, u prvih osam mjeseci ove godine, zabilježeno je 13 krivičnih djela protiv polnog integriteta u kojima su žrtve djeca. Od toga, najviše (7) zauzima polno nasilje nad djetetom.

Piše: Snježana Aničić

Statistički podaci nisu nimalo ohrabrujući. Smatra se da su brojke još veće i da podaci kojima raspolažu nadležne institucije nisu pravi pokazatelji. Mnogo je slučajeva koji nisu prijavljeni zbog straha i sramote. Broj registrovanih pedofila je u porastu, a javnost se nada da će do kraja godine biti dostupan registar pedofila, koji bi kako kažu stručnjaci, mogao promijeniti trenutnu situaciju.

„Uspostavljanje registra treba prije svega da bude u funkciji prevencije i zaštiti djece od lica koja su već počinila ova krivična djela i koja su pravosnažno osuđena. Cilj registra je da ova lica budu pod stalnim nadzorom nadležnih institucija kako bi se spriječili u svojim namjerama da ponovo urade isto. Uspostavljanjem registra definitivno će biti spriječeno, da ova lica poslije izdržane kazne rade sa djecom po bilo kojem osnovu, ali i da se približavaju objektima u kojima borave djeca – vrtići, škole, igrališta i slično“ govori ombudsman za djecu RS Nada Grahovac.

Iako se o registru priča godinama, konkretni koraci su napravljeni prije nekoliko godina kada je ekipa eTrafike otkrila pedofila u Banjaluci. Nakon toga, vlasti su obećale uspostavljanje posebnog registra koji bi se bavio tom tematikom, ali se rokovi za njegovo osnivanje uporno prolongiraju. Ministarstvo pravde RS je potvrdilo da je izrada u toku, a da bi procedura trebala biti gotova do kraja ove godine.

„Najteži oblik nasilja nad djetetom je seksualno nasilje i zlostavljanje, kao najgori oblik demonstracije moći, kojim počinitelj koristi svoju moć, emocionalnu, ekonomsku, autoritet i sl. i zloupotrebljava dijete da bi zadovoljio svoje seksualne potrebe. Inicijativu Ombudsmana za djecu za izmjene Krivičnog zakona i uspostavljanje registra pedofila podržala je Asocijacija psiholoških i poligrafskih ispitivanja, ali i brojne druge nevladine organizacije. Donošenjem novog Krivičnog zakonika, između ostalog, utvrđena je i obaveza uspostavljanja registra pedofila“, rekla je Grahovac za eTrafiku.

Portparolka Ministarstva pravde RS Sanja Džombić objasnila je zašto se tako dugo čeka na registar.

„Imajući u vidu činjenicu da je izvršen proces reforme krivičnog zakonodavstva, izradom i usvajanjem potpuno novog Krivičnog zakonika Republike Srpske, koji je veoma važan zakon jer štiti osnovna prava i slobode čovjeka, određivanjem koja djela predstavljaju krivična djela, propisivanjem kazni i drugih krivičnih sankcija za ta djela te izricanjem tih

sankcija učiniocima – ovaj složeni posao zahtijevao je i određen period, kako bi se izradila najadekvatnija rješenja", pojašnjava Džombić.

Novi zakonik će biti usklađen sa međunarodnim aktima, rezolucijama i preporukama. U registar će biti upisani svi pravosnažno presuđeni pedofili iz ranijeg perioda, ne samo oni kojima se presude izreknu nakon što zakon stupi na snagu.

On bi trebao da sadrži sljedeće podatke: ime i prezime, datum i mjesto rođenja, jedinstveni matični broj, adresa stanovanja, podaci o zaposlenju osuđenog, te fotografije kada lice odlazi na odsluženje kazne u zatvor, te nakon izlaska. Za vođenje registra biće zaduženo Ministarstvo unutrašnjih poslova RS.

Kod nas su kazne za ovakve slučajeve i dalje veoma blage. U RS najviša kazna je 15 godina.

Iako su se zalagali da registar bude dostupan cijeloj javnosti, ipak je odlučeno da do podataka koji se nalaze u njemu mogu doći samo nadležni. Zbog eventualne zloupotrebe, odlučeno je da podaci ne budu javni. Iz Ministarstva pravde su potvrdili da će pristup podacima biti ograničen.

„Uvid u podatke iz ovog registra će imati svi oni koji učestvuju u prevenciji i suzbijanju ovog oblika kriminaliteta, prvenstveno službena lica Ministarstva unutrašnjih poslova koji se bave ovim oblikom kriminaliteta, te tužilaštva i sudovi. Takođe, i sve javne i privatne institucije, organizacije i udruženja koja u svom radu ostvaruju neposredan kontakt sa djecom imaju obavezu da prilikom prijema lica na rad provjeravaju da li se ista nalaze u tom registru“, ističe Džombić.

Svi oni koji budu upisani u registar imaju i posebne obaveze, kao što su lično javljanje jednom godišnje organu unutrašnjih poslova. Takođe, ukoliko putuju dužni su da prijave Centru javne bezbjednosti gdje idu, koje je njihovo odredište i koliko će ostati u tom mjestu. Tu obavezu moraju da obavljaju deset godina nakon izdržane kazne pod uslovom da u tom periodu ne izvrše nova krivična djela.

Svoje žrtve često traže preko interneta i društvenih mreža. Zahvaljujući fotografijama djece koje postavljaju sami roditelji, ali i sve ranijem priključivanju djece društvenim mrežama, nije im teško da dobiju potrebne informacije za uspostavljanje kontakta.

Takve osobe nisu nimalo naivne, dobro znaju šta rade. Obično traže razgovor preko Skajpa kako bi se uvjerali da su na „dobrom putu“. Kada se uvjere da je riječ o djetetu, slijedi sastanak uživo. Prije dvije godine, u to se uvjerala i ekipa eTrafike. Oni su proveli istraživanje koje je trajalo dvije sedmice, te su pomoću lažnog profila četrnaestogodišnje djevojčice na jednom od sajtova za upoznavanje uspjeli da privuku 165 muškaraca od 20 do 80 godina. Profil je pregledalo preko 800 članova ovog sajta. Jedan četrdesetpetogodišnjak iz Banjaluke otišao je korak dalje. Godine djevojčice nisu mu bile problem i želio je seks sa njom.

Nataša Pivašević iz savjetodavne linije za djecu i mlade „Plavi telefon“ ističe da nije veliki broj poziva koji su primili u vezi sa ovom problematikom, ali da se ponekad i to dogodi. Njihov tim je tu da ohrabri djecu da porazgovaraju sa odraslim osobama u koje imaju povjerenja, ali i da slučaj prijave nadležnima.

„Ukoliko se ‘Plavom telefonu’ obrati dijete koje je na bilo koji način izloženo pedofiliji ohrabrujemo ga da nam detaljno ispriča šta se sve desilo kako bismo imali što bolji uvid u situaciju u kojoj se nalazi, te da bismo mogli pružiti podršku na najadekvatniji način.

Takođe ih ohrabrujemo da nas ponovo nazovu ukoliko budu imali problema prilikom razgovora sa odraslim osobama od povjerenja ili ukoliko te odrasle osobe ne shvate u koliko rizičnoj situaciji se dijete nalazi. Djeci nudimo i opciju anonimne prijave nasilja i uznemiravanja, te ih ohrabrujemo da to mogu učiniti i direktnom prijavom policiji“, pojasnila je Pivaševićeva.

Kada je u pitanju ovaj registar, slična situacija je i u regionu. U Hrvatskoj, pristup imaju samo nadležni. Slovenija registar ima od 2008. godine, a osobe su u njemu zavedene do kraja svog života. Pristup imaju državna tijela i predškolske ustanove. Najviša kazna u Sloveniji je 23 godine.

Srbija je 2013. donijela Marijin zakon. Ime je dobio po djevojčici Mariji Jovanović koju je 2010. ubio čovjek koji je ranije osuđivan za seksualne delikte prema maloljetnicima. Ovim zakonom su propisane strože mjere kontrole nad osuđenim počiniocima.

<http://www.etrafika.net/izdvojeno/55877/porazavajuca-statistika-raste-broj-registrovanih-pedofila-mnogi-slucajevi-neprijavljeni-zbog-straha-i-sramote/>